

EIGENNAMEN EN DE EIGEN NAAM

OVER HET LEREN LEZEN EN SCHRIJVEN VAN DE EIGEN NAAM

'Is er ook een picto van mijn naam?', vroeg Sevin aan Karlien. Sevin had juist een verhaal geschreven voor de nieuwskrant en wilde dat afronden met haar naam. Net als Karlien heeft ze het syndroom van Down. Ze kunnen allebei lezen en schrijven. Ze zijn collega's binnen het nieuwsgroep-project van de zorginstelling *Frión* in Zwolle. Karlien leert Sevin vandaag met de pictoschrijver te werken. Ze hebben veel lol samen. Aan het eind van het verhaal komt de vraag van Sevin: 'Is er ook een picto van mijn naam?' 'Dan moet je bij je eigen naam kijken', zegt Karlien.

Ik sta vlak achter de beide vrouwen om het proces te begeleiden een haal mijn wenkbrauw op. De eigen naam van Sevin? Die vind je niet in de pictoschrijver, weet ik. Maar nog voor ik mijn goede raad kan geven legt Karlien uit wat ze bedoelt. Je moet met de cursor op Thema's klikken en dan zoeken naar Eigennamen. Grappig, dat nu pas de volle en letterlijke betekenis van het woord *eigennamen* tot mij doordringt...

Sevin volgt de raad van Karlien op en vindt onder *Eigennamen* een groot aantal picto's van personen met ondertitels als Aaf en Aat (uit de methode *Lezen moet je dóén*), Joop en Miep (uit het computerprogramma *Kijken en Kiezen*) Barney en Sally (uit *The Transporters*, een programma voor kinderen met ASS) aangevuld met andere namen zoals Indira (een Indiër), Inuk (een Eskimo), Jozef en Maria.

'Kies er maar een waar je op lijkt', zegt Karlien. Ze hebben weer veel pret. Sevin kiest uiteindelijk het picto *Miep*, sleept dat naar het schrijfveld en leert van Karlien hoe ze de ondertitel nu kan vervangen door *Sevin*.

Eigennamen als woordsoort nemen een speciale plek in, zowel in de pictoschrijver als bij het aanvankelijk lezen. In de periode van voorbereidend en aanvankelijk lezen ben ik er voorstander van het leren lezen en schrijven van de eigen naam eerder te zien als een op zichzelf staande sociale vaardigheid, dan deze te gebruiken als onderdeel van of uitgangspunt voor het leren lezen.

In de eerste plaats omdat veel kinderen een naam hebben die niet klankzuiver is: Chantal, Theerza, Ramin, Joël. In de tweede plaats vanwege de hoofdletter. Want moet je nu Aaf aanleren of aaf? Bij het aanvankelijk lezen kies ik voor aaf. Maar als er een kind in de klas zit met die naam, dan heeft dit kind wel een probleem. Het kind

heeft immers de eigen naam al talloze keren als Aaf gezien en nagetekend, getypt of geschreven. Die hoofdletter is dan wel essentieel. Het leren lezen (en schrijven) van de eigen naam is dus bovenal een sociale vaardigheid die apart moet worden aangeleerd aan ieder kind afzonderlijk. Iedereen heeft immers zijn of haar specifieke 'eigen naam'.

Hoi allemaal - Sevin

hoi

allemaal

ik

werk

bij

de

nieuwsgroep

van

Frion .

mijn

hobby's

zijn

fotograferen

foto's

inplakken

werken

met

de

computer

pictoschrijven

interviews

doen

en

samen

de

Frionkrant

maken

we

geven

elkaar

ook

complimenten

ik

ben

blij

met

mijn

werk

voor

de

krant

de

groeten

van

sevin